

O Guds här ring, du kommer
här hos oss.

[Kärlebens ölske]

O Guds här ring,
du kommer här hos oss,
så ska vi honom motta
allt med en Hasslekäpp!
På en de' od stuan,
ta kungar med de!
o' på en de' od stuan,
ta kungar med de! etc
På en här för o' mor,
för vi ha god leff i kväll!

De leka med delar i tre
grupper: Jossaren i ena och Flickorna

i Andra, hvarefter endera gruppen
(först flickorna) begifver sig in i ett
mörkt rum, baeligen förstugan. Här
kommer man öfverens om, vilken af de
närvarande kvar och en skulle hava
tenniska. Sedan detta är beslutadt,
meddelar man resultatet åt den vid
dörren postberande personen, och denne böjjer
då strax på uppmaning till de närvarande
att gå, genom att spjunga af namnstämd
och dervid riktälla den persons namn,
som utkallas. Denne begifver sig
nu ut till den i det mörka rummet
församlade gruppen och fattar en av
dess medlemmar vid handen och föder
denne med sig in i det upplysta
rummet, under hela tiden att denne är

etc för att söka efter "sin utkorade"
 sjungen vår vaktens: packa dig of stegen,
 ta korgen med de!" Då först friaren
 kommit in med sin utvalda, reser
 denna genast ut igen. Är det ett oräkligt
 val; som friaren gjort förlar vår vaktens
 att sjunga: "packa dig sty"! och friaren
 måste ut igen, så ofta tues han lyckats
 göra ett lyckligt val. Detta han ibland
 dröja länge ty dels är rummet mörkt
 och han kommer, dels lygta de utvändiga
 ofta dräkt, delvis med korgen, så att
 friaren ofta går på samma person med sig
 in flera gånger. Först då det lyckats för
 honom att erhålla den rätta, sjunger vår
 vaktens:

Tacka härra far o mor
for vi ha lejt i kvällen.

Fästmanen krusar ätes ut, men man
är den friaren befriad från sitt fäst
och en av de öfriga måste försöka sin
lycka. Först då alla friat och fått ja,
ombyts rollerna mellan grepperna.

Men dörrposten behåller vanligen sin
plats.

Fria för raskyll
[Hälsörska]54
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

54

Äro i detta fallet äro de lekaude delade
i tvåne grupper, men är det de "friaude"
som begifva sig ut i förstrugen eller något
annat rum. De närvarande bestämma
hvilken kvar och en skall hafva af andra
gruppens personer, hvarefter dörrporten
öppnas en af de närvarande, denna
bezer sig för en av de närvarande, och
sed då antingen "jäs", då han stannas
vid sin "utvaldas" sida, eller nej", då
han måste ut igen och en annan försöker
sin lycka. Sedan denna varit i rummet,
tekommer det den tredje och så hel vägen,
hvarefter man börjar nys. Samtidigt
las man till alla följande "ja" de grupperna

laga platser och nya grupper tillsätter
dörvaktare. - Sedan berättades också
"Fria för narri" - Bantliga bruka,
då de komma in och bryg sig, säga att:
gott!

↳ [Övning]

Sedan talade om föregående med
endast en ötskinnad, att dörvaktaren
skulle vara respektive far eller mor för
den innehavande gruppen d. v. s. den,
till friare kom, samt att friaren måste
hafva på sig yrke. Då friare inkom,
blev han öfver af dörvaktaren gäst.
underkastad ett korsfäst: hvad han ville
hvad han druck, om han hade sådan stanning,
att han kunde försörja en make etc, alltså
efter att hafva genomgått stora öfningar, fick

471

Hon lof att företaga sitt frieri, för att
ifall frieriet misslyckades, hvilket ju var
det mest sannolika, föras ut och åter på
nytt genomgå sitt eld-öpp.

56

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

56

Kappa säcka.

[Musik!]

De lekande fröjela sig i tvänne
grupper, och andra begifver sig ut i ett
smått rum. Sedan denna bestämd, tvänne
var och en skall löpa, bemäddigas den
andra att komma. De ankommande
bjuda armen åt hvarandra en staf den
andra gruppens personer, och man över-
bevakar åter in i första rummet. När alla
kommit in sett detta, släpper man hvarann,
klappar i händerna, och man skynda alla
de från andra sidan / rummet varande,
som ej erhållit staf make, åter ut i sitt
rum igen. De öfriga stanna rimt.
Alla de som första gången misslyckas måtto

471

Försök äro och sats-med fortfara, till
hvar och en erhållit den för denna bestämde
Sedan byta grepperna plats, och leken
börjar äro.

38
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

58

Gö kvaraandra nyaisgöva
[kärnborger]

De kände tegn plats och den
suo gramme ger den andre namnet på
en plik /uomen propicium / senne ger sin
gramme, dñne sin o.s.v. Sedan detta
är gjort eller under det att detta fortgår,
giver man från motsatt håll kvar en
rats, sägande, hvad man skall "göra ve" /
det erhållna. Sedan alla erhållit bäladena,
uppstår teytnad och man börjar en efter
annan att "lösa opp", hvad man får och
hvad man skulle "göra vad" det, t.ex. "
ja juk en trisko, den skulle ja eda"; "ja
juk, en fästena, den skulle ja hänge i sken
strimman" etc. Sedan alla lemmot redogördes
börjar man på nytt.

B [Kärleberga, äldre]

Reken tingas på ett i det näraste lik-
artat sätt. Åt bekräfta bilden och vanligen
en ring, ständigt eller ständigt. Sedan man
"går" de respektive sakerna, börjar man
på här t.ex.: ja eller min trösko? ja eller
min väst? "ja eller min mönster" - "ja
hänger min väst i skostallen", "ja
hänger min mönster i skostallen", "ja
hänger min trösko i skostallen", t.v.s.
Hvar och en gör så vid sin sak, som den
börjar gör vid sin, och då detta är gjort
börjar man med nästa.

Kunnvetsken

[Kärrebenan]

En av de lekande settes att "ta upp panterena". Men med detta bestyr är förbundet en mängd andra, såsom utdelandet af rättare tindelandet af nummer, hafva uppsigt öfver, att allt tingas, som sig bör. Dessa tillkommer denna person rätteligen ett slags övervakande af det hela, hvarefter också denna ej på annat sätt deltar i leken. De lekande para sig och erhålla nummer. Man börjar med ett osv. Endast utta nummer utdelats.

Sedan man parat sig, skall den som fått utta, kopa på ett nummer. Tuschkaparen af detta nummer flyttar sig då öfver till den kopande och blir denna make

Den nu acklång vordne kopar däressat
på ett nummer och så medan för mestan
allt framdeles. Åen som kopar på ett
nummer, som ej finnes, på sitt eget
nummer eller i öfrigt felgar sig, får ge
pant. — Skulle vid parningen ej någon
blifva udda, afhjälper man sakern på det
sättet, att något i nummeret och således lätt
uppmärksammande, placeras man en stol,
representerande den som upptages panterna.

Denne tillkommer det således att tiuse, det
stolen blir försedd med "make", då den samma
blivit bortropad.

Bytta maga

[Kärleksargu]

Sehen tuigeti pi saunoma sät need
mudantag af. ett man ropar den persons
namn, som man ömkar sig till make.

Bytta namn
[Förmanlöf]

Detta tingas på samma sätt som den
föregående med undantag af, att ej den person
på hvilken man ropar, utan denna make
skall begifva sig ända till den ropande. Per
af benämningen "byta namn"

64
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

64

Svara för tvärsvaras märke

[Kärreberga.]

De lekande para sig, och den, som skall
"ta upp parterna", begärs sig på besökning
till de lekande, tvärsvaras hörs talas och söker
liksom gifva sig i resonnemanget med, om denne
kan få någon tecknad till att svara eller
skräta, får denne ge part, ty det är den
tecknades marke, som skall svara på de
frågor, som framställas. Skulle deremot
någon underlåta att svara, får denne ge
part.

65
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

65

Klaga på hvarandras mage.
[Sönnarslög]

66

De leknade para sig utom af dem hvilka
gick i kring till de öfriga, par efter par och
tillfrågades andra kontrasterande: "hva tåke
du om din mage". — "Ja tåke inte med bra".
"Hvafför det?" — "Ja måste en del skäl an-
föras, därför man ej tycker om honom, och
sedan den frågade sämsta en stund
grundligt utfrågat den tuktade, säger hon
bitterligen: "Hvorna tåke du da bättre om?"
Nu uppgifves någon ej de öfriga i sällskapet
kunde erhåller den tillfrågade en till make,
medan den förra maken utages den plats, som
den nye lemnat. — "Vid denna lek är det
ej oöfverligt, att man tilllyfte sig den "gämba"
personerna också, hvilket öfven kan utlöpa

vid manna lekene, ellevi då mindre
brukligt jeest för de många parternas
skull.

Käna varue (= eld)

[Känelagen]

Beständes platsen angifves före
lekens början. Hrefter förses sig en af
de lekande med en staf, begifver sig så
ästad på vandring först till den närmast
pißande, stötar den staf i golvet, så-
gande: Käna käna varue. "Gack
to min nabo." fortsätta nu till de
öfriga; samma frågor och samma svar

veelas öfverallt, och så den gå med fart
 lif. och lust. Just som denna vandring som
 bäst pågår, passa de sittande på att bryta
 plats hvarunder den gäende söker eröfva
 de lediga platserna det lilla ögonblick, att
 de är lediga. Redan den gäende eröfva
 någon plats, för den som förlorat densamma,
 på nästa gång. *)

*) "Illeus e los" [Gråmanstap]

Bära bref från prästen:
[Kärrarp]

En af de lekande fattas en staf.
samt begifver sig bort till mögen af de
i lekens deltagande, håller stafens fram-
rätt mot denne, sägande: "Här kommer
jag med ett bref till de".

Hvorn ifrå?"

En god väns."

Hvorn e den?"

De båda begifva sig ner bort till
förstegården, der den frågande med ett:

Här du Bön Mår njera? Hör

Ja säner käppen der!"

Kastar käppen i vran och reeser bort till
den tillämpliga plats, kan en den till-
talade fatta käppen och med densamma

vidröra den frågande innan denne
kunnat att fullkomligt sätta, den
tentalades plats, så får den frågande gå
över. I annat fall skall den tentalade
gå nästa gång.

Blindbock.

[Kärneberg]

Man binder för ögonen på en
af de lekande, hvarefter denne af en skof
de öfriga ledssagor bort till dörren, der
den föra frågas

"Hva ska ja här?"

"Häda gör"

"Ja hä vager ske"

Ja sleva da, men ta vete me!

Svaras nu den, som ledt personen till
dörren, krusande bort i rummet.

Blindbocken rusar efter och söker
fånga någon. Därför blindbocken igen-
känna och riktigt seppigiva den fångades
namn, skall denne vara blindbock
nästa gång. Hvarom ej, för blindbocken

471

försöka titta det lyckas

70
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

72

Den blinde blinckbocken.

[Kärnarp]

He lekaude sitta, och blinckbocken
 passerar med händerna på ryggen från
 den ene till den andre, stötande sig på
 deras knä, men ej hafvande rättighet
 annat än med blotta hooovet undersöka
 dem. På jort blinckbocken gissar fel,
 bankar men hovom i ryggen, såsom tecken
 till att -----, han får passera till vägen
 av de övriga och dessa hava rättighet att
 vid tillfället byta plats. Men som han
 lyckas riktigt seppigiva, skall vara blind
 bock nästa gång.

Tredje vid önen på skouwagaren
[Aussäi]

Tre personer ställa sig med öf böja, väntande ryggarna åt hvarann och stäende ganska öfver en liten stäng, hvilken de båda fatta med händerna. Framför och öf dem placeras en Gussbake, hvilken den bortest stäende skall söka slåa undan med den lilla stängan, något som den närmaste stäende på öns påte söker förkygga genom att ge stälarna en annan riktning, så att de ej träffa staken.

Krybban te Lissa.

[Karrbergs Ådars]

Att ljus placeras på golvet å en viss plats, hvarefter en person med förkunnad ägar och en ej tänd "praisa" i handen krypande begifver sig åstad för att söka tända "praisan" ved ljusets låga. Detta lyckas naturligtvis sällan, och det mest komiska i saken är, att personen ibland kan vara lågan så nära att han gång på gång "sticker" "praisan" alldeles vid sidan om ljuslågan.

 74
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

75

Ja pengar i den löna husen.

[Kärneberg, äldre]

Hett meget placeras i en ned pelt-
verk beklädd mössa. En person för bandet
för ögonen, och söker nu att med blotta munnen
söka upp meget i den "löna mössan", då hon
vanligen är utlopad att erhålla meget i
belöning, om hon kan finna det. I stället
för mössan räcker man honom dock en hand
eller katt, hvilken hon — i tanke att det är
mössan — med borta munnen kotar i aktens

- Leven levas många annan, slak -

- Hon "live" till N. Jönas och

Pjätten

[Kärreberg]

Man utses någon, som till en början
skall vara "pjätte-gubbe", samt en fridag
plats, "bo". Pjättagubben uppmärksam på i bost
varande att springa ut genom att tungta händer
hindrigt, så att den kommer att förstå en
lur, ställer "lurarna" och även till nimmarna,
lätsar sig leta, idet hon säger: "ja tudas, ja
tudas minna händer och bär!" Men när de i
bost varande ut och efter följer pjättagubben
som söker uppmärksam någon så pass, att hon
kan leunda denna i ryggen tre slag och
säger "ett, två, tre,
"Allt och brö!"

Man blir ist denna, som får vara
pjättagubbe. - De pjättagubben är på något

afstund, beehar man sig' ner, lätas sig
 plocha något på marken, i det man
 ropas åt hjältgubben för att visa, det
 man ej fruktar honom

∴ plocha, plocha, böns
 på näppa så vägg!

77.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

78

Tigga

[Kärlekens]

En person går omkring, ten de öfre
med framkört hared, tiggande om något
/nöter af d. / deklamerande:

Fatti man
går på strävan,
tigger sina
lida frans
Får han vid
på tackas han
Får han inte,
skalle han

78
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

79

Korpa laster

[Kärleksbrev, äldre]

En person tager plats på ena ändan
 af en gall eller qumst lägre sätte, lämnande
 i den andra ändan ett vedtrå, hvars ena ända
 blödes tungt mot marken och i den andra
 ett qumst, med hvilket hon bearbetar
 det andra vedtrået liksom för ett ackuggen
 en del från detta. Under tiden denna syssel
 pågående, kommer de öfriga i
 leken deltagande från till vedkuggaren
 den ene efter den andre. När framkomme-
 helan: "Gus gu!" "Go kvä!" eller "Goda"
 allt efter som denna gjäff finnes det ^{tägligt} följande.
 Vedkuggaren svarar: "Tack för de!" "Gokvä!"
 eller "Goda!"

"Hva skole du?"

"Ja, jegger laste ve."

"Hva ja into får va uerä?"

"Jor, sått de' der lag!"

Denne tager nu plads på palleus anden
ende, vændende ryggen til vedhuggeren. En
ny person kommer frem, spørger som den
forrige og får samme svar, som denne
samt plejer med at tage plads i den nærmeste
forrige plads, hvilket bør i at tage en
i det nærmeste vinkelret stilling. Der
alla de' i ~~den~~ deltagende således bliver
placerte, viser sig pludseligt vedhuggeren
från sin plads, rejser pallen ned og
der ligger nu allesammen i en lang rad
få meter hvor der er med armerne stua
om den på næst sitende personen

Härman i legend.

[Kärnbergs äldre]

En av de lekande skall gå ut i för-
stegen, och får vid utgåendet, till säga att
vid inkomsten ge sig i språk med de inne-
varande. Då han kommer in, säga de öfriga
eftersom att hvad den inkommande talar och
härman antagligen öfver denna növelse]

Dermed förblifver rean, till den inkomme
säges: "hvar vängens ni för?" "hvar
vängens ni?" etc. [ej. borde det vara:
hvar för härman ni nu?"] då den inkomme
betraktas hafva löst gåtan: härman i legend.

Såka den gämda saken

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

83

Hon perrut gån set i förstegen och
de minnervande gånna med en tiden en
sak, hvarefter den set gånna vi släpper.

Nu aetingen spjungen man, hvisslar
eller spelas högre och kraftigare ju mer den
vi komme närvarer sig den plats der saken
ligger dold och lågare och svagare, ju mer
han avlägsnar sig från densamma.

Först då han finnes den är han fri
och en annan vilttagar, då beken bögen
äro

Spredent ned, spredent alla!
[Kärlberg]

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

84

En person omböder att bli för "gudmor"
Man teltar sammant att bara tre komma
och boder henne gå ut i förstegen och
men derinne gå i ordning till dopet.
Vatten ans kaffas åt dopförfärdaren och
alla utom henne lägga sig en blank vatten,
hvilken de också ej nedsvälja. Gudmodern
insläpper, och dopförfärdaren tager sin
böjra. Dopförfärdaren tager på sig en
andaktig min och frågar: "hur ska glöden
vara?" De öfriga sluta sig härvid
tröskan icke, och på gudmodern svarar:
"Gudmor - alla", kommer från de kringstående
männor att det alla friskt drugges och
överhöljes gudmoderns ansikte. Hon

Ännu kan härvid stundom blifva så
förskräckt öfver denna oväntade upplösnings
af leken, att hon glömmes sinna moderspligter,
kastar barnet till golvet och reser sig.
(Barnets mor och far!)

Såja läred.

[Kärrebyen]

En person går omkring till de öfriga i
sällskapet, hållande en näsduk, ett förkläde
eller något annat dylikt i handen, frågande:
"Vill du köpa lärd?" - "Ja du vill ju",
- "Hur många alen?" - "Antalet peppar",
- "Ja ja du se med; och dermed peppar du
säljande en viss längd på det medförda
klädesplagget. "E du fattig älla mig?" här-
på svaras antingen det ena eller andra. In-
man rik, brukar man i allmänhet ej
sälja något till. Även man fattig, brukar
vanligen försäljaren utpeka en viss längd
på sitt tygstycke och säga "du får du se
med te." Herefter tecknas säljaren
något visst ord åt köparen, utgörande det

471

medan de med får svara, då påbjaren kommer
för att göra likvid. Så påbjaren förväntar
lärft till alla, kommer han för att till likvid
och söker nu genom frågor och konstgrepp
att förleda påbjaren till att säga eller svara
något annat, än det ord han af påbjaren
erhåller. Lyckas detta, får den fela den
frant

87

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

87

Gissa sin fästners namn
[Kärleksbrev]

En person går ut i förslagen och de öfriga komma öfverens om en med den nägonse bekant person af motsatt kö. Den nägonse kommer in vänder sig till någon av de närvarande och frågar: "hur tycker du om min fästeman [fästena]?" Här efter framställer den inkomme en mängd af frågor angående sin fästeman, i hvilken sochen hur en boende, hur gammal han är, hur han ser ut o.s.v. Dock skola alla dessa frågor framställas på, att de kunna besvaras med "ja" eller "nej". Då grund af dessa svar söker den inkomme att gissa, hvilken person det är, man måste då honna och fortfar såmed, tills den vässe blivit funnit. Sedan blir det de öfriga tur att försöka på samma sätt

Freens poeng.
[Käreberga]

En person går omkring, till de
öfriga och säger åt hoar och en: "Här e
en peng, som freen skickas te de. Now
ja frågas ätte, hoar den köble för den, sa
får du si aettuigen "svart i hvit o' ja nej".
Sedan detta blifvit sagt åt alla, börjar
den "gäende" att med frågor kors o' tvärs undersöka
hvad man köpt för mynnet. Att söka förmå
den tillfrågade att säga något af de fyra för-
bjudna orden, lyckas detta, får den felande ge
peng. [b. d. s. s.] "Här e' en peng, som freen
skicka te, de. du får köba för en, hoar den vill, sa
när som hvit o' svart, o' du får hoar som si ja alla
nej" alla till alla.

Pega i minnen.

[Kärebergs, äldre]

Man uppritar en cirkel å dörren, hvilken man seppiggen skall föreställa minnen. Åt en person utlofas något visst, om denne med slutna ögon kan från något visst afstånd närma sig kretsen och peka uti den med fingret.

Den person, som skrifvit kretsen, håller för ögonen på den andre med sin andra hand, som hon i förväg har vänt pete i köket och fått medsofat. "Nej du ser, säger hon, "du ser!" Och sender denna fingerade förvåning. Låter hon sig trycka handen hårdare för ögonen medan hon i själva verket låter den glida över så stor nytta som möjligt på den andres ansikte. Först sedan detta blifvit grundligt öfver-
sökt, toges handen bort, och en spegel

471

placeras Gräuför den lyhklige "persen i minnen"

91

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-

ARKIV

91

Gömma mig

12
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

92

En person går omkring till de
lekande och läser sig hos hvar och en
af dem gömma en ring genom att föra
sin hand in i deras pannavtryk, säger:
"gömma gömma ringen med godt o' sött o'
när släpp en i det!" Sedan hos samtliga
de lekande med undantag af den "sittande"
bliver gånget, börjar sig den gömmande bort
till sittande, smurar hand ett par gånger
och säger: "ja horrar nu om en gång alla
turi, kan du ge mig, hvem ringen ha?"

Man börjar den sittande att gissa och fortfar
dermed påslänge, tills den rätte blifvit
funnen. Alla gissningarna, som svaras
rättas, och lika många, som dessa är

lika många "fästmö" eller fästmän
ifall det är en flicka. I skan man nu
leta upp åt den sittande. Den ymnigaste
tager då en af de öfriga till hjälp och
den besöker man sig ut i förstugan
för att talas vid angående vilken det
bör vara. Sedan detta är gjort, komma
de båda in, fatta hvarandras händer,
utvika med desamma de sötvalda
fästmönas respektive höja och lågga
den ena efter den andra, för hvar och
en frågade: "hur gör du de den som
på lång o' sa tjock. Den sötaste söker
visserligen på grund af det merklarende
mättet draga slutsats angående huru det
kan vara och söker rätta sitt svar här efter:
"Den ger ja en kopp kaffe", den ska bära

my bränne te' me"; den gör ja en köss;
 "den ska möja smickas" etc. - De
 utseende utgöras nämligen af en blandning
 af de alla vackraste mytomar och de
 alla fulaste åderingar och derigenom
 svärfar den sittande i ständig risk att
 gifva en gammal felling något gott och
 en vacker mytomvärdig person något illa.
 Detta är det mest komiska i leken - den
 "sittande", blir "gömmare" nästa gång och
 den hos hvilken ingen felling blir "sittare".

Hva va' din far?

[Kärleken]

De lekaude pitta i en ring och
andra börjar leka genom att fråga
den vester om honom pittaude: "Hva va'
din far?" — "Hov många hundra hade
han?" — "En" och nu låter denne sin
knektas hand, långsamt men taktmässigt
falla ned i sitt högra knä och fortsätter
senare, vänder sig åt den vester om
honom pittaude, till hvilken han framställer
samma frågor och får samma svar som de
nysse och lade. Sedan detta gått laget rundt
och alla påbörjas "släppa" med höga handen,
börjar den förste åter med samma frågor,
som först, men får nu till svar: "Två".

kvartett båda kungtjänstarna på orelvis
men regelmessigt sina slag. Sedan öfver
detta gällde nu det börjar den förste åter med
sina frågor, men får nu till svar "tre mät
den stora slaggan", på hvilket svar utom
de ofruktbara männen, följder ett ständigt
och regelmessigt upprepande från stolen
och nedläggande, uppresande och nedläggande,
på att "akten" nu kommer att spela
samma roll gent emot stolen, kungtjänsten
förut spelade gentemot kungt.

Släcka Guset.

[Kärleksbetyg]

97
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

97

Man placerar ett Guset på en
vis plats ungefär i jämförelse med de
gäendes bröst. Den gäende ryggas tu-
baken vissa steg, bustrar mycket hela
hoarf och räknas för hoarf: "ett" vid första
omhvarvet, slående åt det höll, hvarest
den gäende anser Guset vara, "två" för
andra o.s.v. Sedan vid första omhvarvet
brycker den gäende vanligen "blå eller peka
åt ett håll, som ej är i precis samma
riktning, som Guset, vid andra blir det
vanliga att vara och vid tredje ofta på ett
håll, som är i det närmaste motsatt det verkliga.
Efter detta tredje omhvarf, manövreras den

den gämnar åter samma antal steg,
hvarefter hon börjar blåsa för att släcka
ljuset, obetaget det förhållandet, att
personen kan marschera åt ett helt annat
hän än det verkliga, en ljuvs leken ofta
många komiska situationer, såsom t. ex.
att personer läggs hufvudet alldeles intill
ljuset, och blåser af alla krafter öfver,
under eller vid sidan af det samma.

98
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-

ARKIV

98

En Summa
[Kärnberg]

99
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

99

En av de bekante föreställer en gammal, liggande gummor, som kommer till ett kloster för att af abbedissan tigga sig en kyckling, en af abbedissa, och de öfriga som allesammans stå upprättade i en lång linie framför henne, bildade från abbedissan, äro hennes kycklingar men på samma gång hennes tjänares, hennes skriftposter eller rättare portvaktersker.

Tiggerstän kommer till den nedersta, säger: "bank, bank!" - "Hvorn er der?" - "En gammal gummor," - "Hvorn vill hon?" - "Hvorn er du Summa." "Ett steg bättre upp." Den frågande passerar nu till nästa,

samma frågor och svar beclas, hvarefter
tiggerstaden passerar vidare. Sedan hon
kommit abbedissan och öfver till
hennes stället på såväl samma frågor, som
till de öfriga, som och erhållit samma
svar på till vida, att abbedissan i stället
för att säga: "ett steg batter upp, svarar:
"håll bon bon," börjar gummman att i de mest
höfvels ordalag, tigger och be om en gäs-
ning. Efter åtskilligt prat erhåller
gummman slutligen den främsst i fronten
stående, hvilken hon för med sig hem och
förpassar i sin greta, der denna
 snart tycker på i kokning af dömmar
af det solande ljud, som hon gifver
ifrån sig. - Gummman kommer enelid
äls, samma frågor och svar beclas

hela vägen jämväl hos abbedissan,
som dock på gummans bön om en
kyckling (gåsunge?) frågar hvad den
andre tagit vägen, denne har sängt
sig uti "flötkressed", "mälka boken"
har blivit tagen av katten eller dylikt.
Abbedissan är mycket motvilligare nu
och der föras mycket pratande och
många bevakade ord för att förma
abbedissan att gifva sitt samtycke till
gåfvan. Den ene gåsungen eller
kycklingarna efter den andre bandedan
enellstid till gumman och plöteligen
har abbedissan ej fler kvar. Nu "boka"
kycklingarne "ofantligt" der de sitta ned-
hukade borta hos gumman, och denna
kommer plöteligen till abbedissan för att.

lyda denna på soppa. Denna kommer,
smakar på soppan i de olika tillägnan.
finnen en del af den god, en annan del ej.

sedan all soppan är kokt rasa alla de
kycklingar, hons soppa abbedissan ej fennit
god, ur sinna kändas och efter abbedissan
för att "klysa" henne för hennes oförklarliga
omdöme, och nu uppstår en häftig hets-
fäst, hvaread leken slutar

Köpa fåglar

[Kärreberga]

En av de lekande är köpare en annan säljare och de öfriga "foglar." Det namn på sina fåglar ut namn på någon fågel. Köparen kommer för att köpa fåglar och kopar högt, hvad slags fågel hon önskar. Säljaren ej någon fågel med af det iuppropade slaget, får köparen hålla på med att utropa fåglar tills hon stöter på sådana, som finner passas denne åstad och har en vis, i förväg bestämd vägstrecka att löpa. Han iute köparens fåglar honom dess förinnan, för bli han oköpt. Kommer tillbaka till köparen, får nytt fågelnamn, och bli "på lager" på nytt igen. Sedan fortgår, till köparen lyckats köpa allraannan.

Tiska linnen
[Kärleksbetyg] Händers!

104
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

104

En av de lekande gås omkring
till alla de oföriga och för djupa sin hand
i loas och en sammanfattning händelser lik-
som för att de gamla någon vis, mindre sak.

Sedan detta är gjort kommer den gissande
personen in, om den ej är inne fört, och,
bärande en soffa och under vinsterna armen,
begynder sig omkring till alla de utseende
och "tackar den för sist." Enligt öfverens-
komme hostar den, som gänt sakar, då
den gissande tager den person i hand, som
utskallit de samman. Sedan denna "tackar
och för sist." gå han bort med på golvet, ger
kvarten några slag af ett spö lyfter den derpå

upp till sitt öra, lyssnar liksom för att höra
om den kvissar något. Detta blir vanligen
i fallet de första gångerna, varför den
gissande lämnadt, betydligt säges: "jasså den
vill inte, men ja ska ji de du, ska de so!"
och dermed drages åter karossen fram, och
den stackars kvarten får alldeles ohjyggligt
nycklar stryka, på att hon slutligen finner
sig nöddrad att gå fram med samlingen.

105
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

105

Arbeta på verkstaden [Kärnberget]

106
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

106

De lehande plannings kring ett bord,
hvar och en representerande ett yrke. En
av dem utses att vara mästare, och denne
leder leken. "Arbeta minia gräddor!" säger
han och man låter hvar och en af de i leken
deltagande sinna på fingrar, slå vecklor och
i en regelmässig takt mot bordskän-
kan, under tiden har man uppmärksamheten
noga fäst på mästarens rörelse. Så fort
denne under sitt arbetande gör en rörelse,
som betecknar något af de yrken, som i
leken har representant, så skall den
representerande ofördrägligen göra planna
rörelse. Försummas han det får han ge pant

om åter någon låter misstada sig, så att
vet för den saks beaktande hörsen ut
att mästaren förut begär denna, för
denna och så vidare. De tecken, som
representerar de olika yrkena, äro:

De tecken, representerar de olika yrkena
äro: Snickaren: ett strykande med högen
hanteln. Gladsida åt bordskipan ett lastigt slag

Skräddaren: förändret af högra hanteln snedt upp
åt, liksom för uttagandet af ett nål,

Skomakaren: förändret af båda händerna tui-
samman upp i närheten af munnen, därifrån
hastigt draga dem ut åt motsatt håll under
afgifnandet af ett snörkande ljud, liksom
om man utdrager en "logkarp."

Spinnerkan: förändret af händerna kunnat
om hvarandra några slag, hvarefter den högre

gär en növelse. Uppåt liksom vid spinnrock
af. "lockor"

Knäpplerskåv: Förändret af de spetsar som
bildas af de krumturs händerna samman-
stötande tennus och pek-fingrar mot hancarna,
idet händerna idkeligen röra sig liksom leden
i en kedja;

Kardarskåv: Förändret av högra handens flat-
sidas spets öfver vesträ handens flatsida
från handlofven ut till fingerspetten tvänne
gångar samt derpå en gång från fingerspetten
långt upp öfver handlofven.

Räffelmalerskåv: Förändret af den lodrät sänkta
högra handens spets.

Herodes må ögat, Pilatus må tåen.
[Sången]

En person i sällskapet säger till om någon af de närvarande vill gå ut i gården och stå för sig mitt emot förstet så att säga: "Herodes må ögat, Pilatus må tåen" på skallen, som stått utmaningen, sticka ett hål genom förstestposten med en spyd och sedan draga den pågående in i stugan genom detta hål — Någon af sällskapet, som ej har närmare kännedom om saken, placeras sig i gården mitt för förstet. De öfriga samlas sig kring förstet i stugan. "Herodes må ögat, Pilatus må tåen" ropar hon ut och vrånde. Skott från stugan "Ja, du drar me ju inte igenom!" "Ni ed där gång sedan!" — "Öftrande upprepas." — "Hva ser du ed nu?" — "Må morgon kan du"

471

väll tro" - "ga du väll begripa, de e
omöjligt, ad ja kan dra de igjengen
Ja skall ja sat "Hevotet" må öjse o Pilatus
må taen!"

110
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

100

Par Hottas Gärra [Per Hottas Gärra]
[Kärnsburen]

De lekrande taga plats sittande och
en person beväpnad med en mangelrulle
el. d. samt begifver sig till någon af de
sittande, kallar hollens ända mot denna
mål, skakar hollens ända åt alla möjliga
håll hvarigenom ett starkt killelande upp-
står och frågas hollens: "Korchen Gärra
god rättast?" - I fall personen ej alldeles
öfvervänder af skratt, svarar hon "Par
Hottas". I detta fall slipper hon att gifva
svaret och får dermed behålla sin plats.
I motsatt fall måste hon ge svaret och der-
med öfvertaga mangelrullen och begifver
sig i väg för att söka på samma sätt
öfverexempla någon annan.

Verpa skank & sticka upp hö

[Kärrebygge & Dröby]

Leken är egentligen en idrott, en tävling. Endast två och två deltaga uti leken. Att gången de lekande taga plats skaföttes, liggande invid hvarandra utsträckta på golvet, och hvilande på ryggen. På ett visst giffet tecken kasta de de båda närmast hvarandra varande benen upp, falla i hant med desamma inome hvaran och påka medelst detta tag kasta medtävlaren öfver ända. Ifall detta lyckas, stiger den besegrade långsamt högre upp alldeles som hö klocket uppsticker från laskan till laskan. På det för att lyckas är af ej ringa vikt att ej lemnas ut för "starkt" tag på sig, så blir följden att benen vid de

Skriv endast på denna sida!

471.

flesta uppköstningarna af Latta. Hvar
"väska", vifta, liksom på kon med svensken
viftar flugor.

113
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

113

Hälsa om studen i Laid
[Kärreberga]

Den person skall ge ut för att redan
komma in och hälsa efter om studen är
fot. Den annan person tager plats på en
bänk. När nu den utelärande kommer bort
för att undersöka studentens fot, sprutas
den liggande vatten på honom, med kerik
han meder den andres utelärande försett sig.

114
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

114

Teja ud önen på skomageren

De behande gå ut i förstegen på när den
troune, den ene af dessa tejer mot de ut-
gåne, en och en åt gången binder för
ögonen på den inträdde och leder honom så-
ledes fram samt uppmanar honom att peta
ut ögonen på skomageren. Han sträcker nu
ut handen och petar till med det utsträckt
fingeret, den andre personen håller i sin
hand ett surt ägg, som är krossadt. Denne
tejer på till, att den petande kommer att
peta ut ägget. På det härvid "skraar"
till, rycker den petande, förskräckt fingeret
till sig, medan den, som håller honom, sam-
tidigt rycker bevidet fram till hans ögon. Fälska!
Beröfver honom, tärar till en annan af de utvärande.
* Skraar = ge ett skratt. Skriv endast på denna sida!

115
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

115

Våra förväntningar.

Fyra personer deltaga i leken. Dessa grupperas på olika sidor om ett mindre aflångt eller fyrkantigt bord. Under detta bord är lagt ett täcke, hvilat med sina båda ändar kätken utom bordet. På den ena af dessa placeras den "läsande" stående. Till höger om honom sitter prästen vid den bordsländan och till vänster "klockaren" vid den andra. Dessa båda "förhålla" den "läsande" genom att ställa till honom alla möjliga skäp-frågor, just som den "läsande" är som mest upptagen med besvarandet af de till honom ställda skäpfrågorna, hvilka han vanligtvis söker besvara på drastiskhet som möjligt, bejakar sig den mest enot honom stående personen af tillfället att med

471

att kraftigt tag rycka täcket undan den
"lärande", på att kunna göra en väldig
kucerbotta just då han som bäst sökes
dupera och öfverflygla de frågande med
sina mest dräpiga svar

117
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

117

Falla på knä för Herodes.

De lemande fägi ut i förstugan,
 hvarefter, de rickellas en och en. Herodes
 sitter med en värdig krona af trasor på
 sitt huvud och med en majestätisk
 hållning. Medlåtande nickar han åt
 den nitträdande och med en majestätisk
 gest med handen angifver han att denna
 är tkraden fröu. Angriplig träder denna
 fröu för det värdiga majestätet faller på knä
 och ser bedjande upp till detta, sjö mande
 att Herodes krona inom sina värdiga trasor
 gömmer en med vatten fylld, fastsurrad ö-
 stanka. Just som den förtrivlade fallit på knä,
 säger, Herodes liksom välvilligt medlåtande till
 han höjer hufvudet: "Jaha du har min nåd,"
 - men just vid denna bājning på huvudet

471

Kommer den fastsurrade *Åstänk* i den
ställning, att den kommer från sig sitt inne-
håll. och den *kruåfallande* får sig en *beukv.*

På samma sätt med de *öfriga* en efter
annan

119
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

119

Se den döde.

Enne personer stanna inne, medan de öfriga få göra afträdde till vidare. En av de innevarande sotar sig i rökstaket, får ser sig ned en god bläck vatten, hvarefter han lägger sig utsträckt på en bäck eller soffa lättnande sig som död.

Den andre personen höjer ett tårn öfver honom, hvarefter han släpper in en af de utevarande. Denne kommer för att "se den döde". Den innevarande taget mycket försiktigt liksom vid verkliga lek lekut från kufudet på "den döde". Den inkomme håller oaktligt på kufudet: "nå-åh da!"

Den innevarande säger liksom undåkligt och släpande: "Får du, hon kan ha förändrat se?" "Ja, hon kan förändras se" (hon är

och ju också rotad) och den berömda letar
 sig öfver honom liksom för att se hur denne
 kan förändrat se, just som hon letar sig ner
 sprutar denne smäktet i ansigtet på honom.

Täbla - Sedan blir de ofrija i kallade
 nu efter annan under likande förhållanden